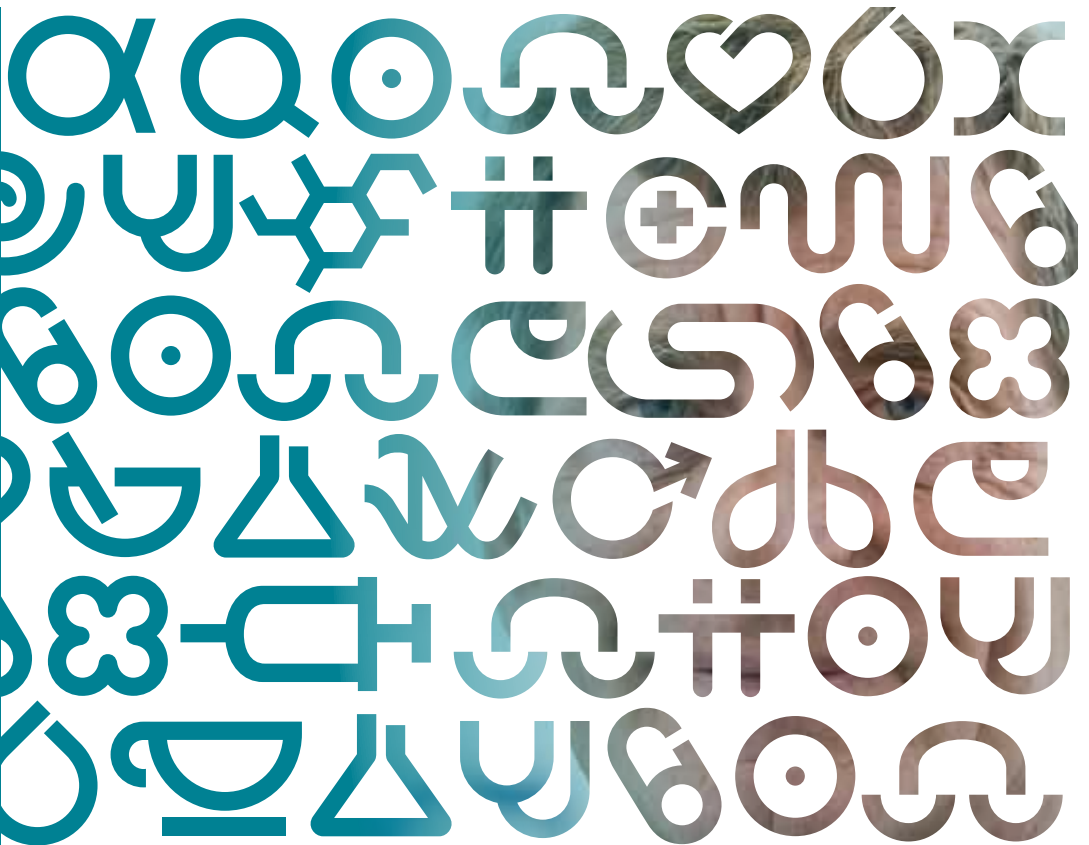

CARDIOLOGIE

Hartkatheterisatie

ONDERZOEK

U wordt op [] dag [] om [] uur
verwacht op de poli/afdeling [],
locatie []

- Als u verhinderd bent, wilt u dit dan tijdig melden en een nieuwe afspraak maken?
- Wij verzoeken u om 10 minuten voor het onderzoek aanwezig te zijn in verband met de administratieve afhandeling.

Hartkatheterisatie

U ondergaat binnenkort een hartkatheterisatie op de afdeling Cardiologie of Röntgen-Cardiologie. Een hartkatheterisatie heet ook wel een CAG (coronair angiografie). Bij een hartkatheterisatie spuit de arts contrastvloeistof in de kransslagaders. Dat doet hij door een dun slangetje (katheter) in uw lies of pols in te brengen die hij naar uw hart leidt. Door de katheter spuit hij de contrastvloeistof rechtstreeks in de kransslagader. Zo kan hij zien waar in een bloedvat vernauwingen zitten. In deze folder kunt u nog eens rustig nalezen hoe u zich op deze behandeling moet voorbereiden, wat de behandeling inhoudt en waar u op moet letten als u weer thuis bent.

Vorbereiding

We hebben met u een schriftelijke en/of telefonische afspraak gemaakt voor een hartkatheterisatie. Daarbij hebt u instructies gekregen over medicijngebruik en wat

u moet meenemen naar het ziekenhuis. Vergeet u niet uw medicijnen mee te nemen naar het ziekenhuis? Neemt u ook een medicatielijst (liefst van de apotheek) mee?

Diabetes

Hebt u diabetes en spuit u insuline? Neem dan uw insulinepen mee en uw spullen voor het meten van uw bloedsuikers. U kunt de controles gewoon zelf blijven uitvoeren. Eventueel wordt dit voor u gedaan op de afdeling. Gebruikt u het middel metformine? Hier moet u voor het onderzoek tijdelijk mee stoppen. Metformine is namelijk schadelijk voor de nieren in combinatie met de contrastvloeistof die gebruikt wordt bij de hartkatheterisatie. Het is de bedoeling dat u metformine niet gebruikt op de dag van de ingreep plus één dag erna.

Eten en drinken

Als u 's ochtends aan de beurt bent, dan mag u een licht ontbijt nemen: twee beschuiten met een kopje thee of koffie. Bent u 's middags aan de beurt, dan mag u normaal ontbijten. Daarna mag u niet meer eten.

Allergieën

Bent u allergisch voor bepaalde medicijnen, contrastvloeistof, pleisters, jodium of andere zaken? Vertel dit dan aan de verpleegkundige.

Voorlichtingsfilm

Op onze website vindt u een voorlichtingsfilm over de hartkatheterisatie. U ziet wat het onderzoek inhoudt en hoe de voorbereidingen en nazorg in ons ziekenhuis globaal verlopen. U vindt de film op www.antoniusziekenhuis.nl. Kies achtereenvolgens: Specialismen > Cardiologie > Aandoeningen. Onderaan de pagina vindt u de voorlichtingsfilmpjes.

Onze afdeling Cardiologie streeft ernaar om steeds haar behandelingen, kwaliteit en service te verbeteren. Het kan daarom zijn dat u in de loop van de behandeling gevraagd wordt om mee te doen aan een van onze onderzoeksprojecten of om een vragenlijst in te vullen. Natuurlijk mag u altijd zelf beslissen of u daaraan mee wilt werken of niet. Uw beslissing heeft geen invloed op uw behandeling.

Naar het ziekenhuis

Als u dat prettig vindt, mag u iemand meenemen naar het ziekenhuis (maximaal één persoon). Deze kan niet bij u zijn tijdens het onderzoek zelf, maar wel ervoor en erna. U meldt zich op de afgesproken tijd bij de afdeling waar u wordt verwacht. Dit kan een verpleegafdeling zijn of de holding M-VIC (deze afkorting staat voor Multidisciplinair Vasculair Interventiecentrum). Een verpleegkundige komt u halen en legt u nog eens uit wat er gaat gebeuren. Ook zal zij een opnamegesprek met u voeren. Zij begeleidt u naar de behandelkamer.

Voordat u de katheterisatie ondergaat, wordt er eventueel nog een hartfilmpje gemaakt en uw bloeddruk gemeten. Als u vanuit een ander ziekenhuis komt, is daar

waarschijnlijk al een hartfilmpje gemaakt. Dat hoeft dan niet nog een keer te gebeuren. Ook kunt u nog even naar het toilet gaan.

Gebruikt u bloedverdunders van de Trombosedienst? Dan wordt voor het onderzoek nog bloed geprikt voor controle van de stollingswaarde.

Medicatiegebruik

U krijgt een lijstje waarop de bloedverdunders staan die u moet blijven gebruiken en die u tijdelijk moet stoppen te gebruiken. Neem plastabletten liever pas na de behandeling in. En gebruikt u Metformine? Neem dit dan **niet** in op de dag van de katheterisatie! Begin het pas weer te gebruiken **2 dagen na de behandeling**. Hebt u vragen over medicatiegebruik? Neem dan contact op met uw cardioloog.

De katheterisatie

Er zijn twee manieren om de katheterisatie uit te voeren: via de slagader in uw lies of in uw pols. In de behandelkamer wordt de betreffende plaats geschoren. Daardoor kan uw huid goed worden ontsmet met jodium. Vervolgens krijgt u een verdovingsprik en plaatst de arts de katheter in uw lies- of polsslager. Hij schuift de katheter naar uw kransslagader en spuit er vervolgens contrastvloeistof in. Daar kunt u een warm gevoel van in uw lichaam krijgen. Ook kunt u het gevoel krijgen dat u moet plassen. Dat gevoel is meestal na zo'n 15 seconden over. Bij sommige mensen geeft het inspuiten van de contrastvloeistof pijn op de borst.

Als u pijn op de borst krijgt, moet u dit meteen tegen uw arts zeggen. Dan krijgt u iets tegen de pijn. Op een röntgenscherm kan de arts precies zien hoe de aders in uw hart lopen, waar ze eventueel vernauwd zijn en hoe ernstig die vernauwingen zijn. Tijdens het onderzoek worden uw bloeddruk en hartslag continu in de gaten gehouden.

Duur onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer een uur.

Na katheterisatie via de lies

Angioseal

Als u bent gekatheteriseerd via de lies, krijgt u na het onderzoek een angioseal. Dit is een soort plugje dat de opening afsluit in uw liesslagader waar de katheter is ingebracht. Het lost binnen drie maanden vanzelf op in de slagader. Het aanbrengen van de angioseal kan even pijn doen. Soms lukt het niet om de lies te sluiten met een angioseal. Dan zal de arts of verpleegkundige uw lies een tijd afdrukken om het bloeden te stoppen en krijgt u een drukverband.

Op de afdeling

Na de ingreep gaat u terug naar de verpleegafdeling of holding. Daar moet u een uur plat op bed blijven liggen. Het been met de angioseal moet u recht houden. Na dit uur mag u weer wat meer rechtop zitten in bed.

De verpleegkundige maakt een hartfilmpje (ECG). Ook controleert zij regelmatig uw bloeddruk, hartslag en de insteekopening

in uw lies. U krijgt wat te eten en te drinken. Het is goed om meer dan normaal te drinken: u plast de contrastvloeistof dan sneller uit. Na in totaal 2 uur mag u uit bed. U blijft dan nog een half uur bij ons op de afdeling of op de holding.

Tot slot controleert de verpleegkundige uw lies en mag u met de rolstoel naar de auto worden gereden.

U krijgt een kaartje mee voor thuis met aanwijzingen m.b.t. de angioseal. Dit kaartje moet u drie maanden (90 dagen) bij u dragen.

U mag tot 3 dagen na het onderzoek niet zelf autorijden. Laat u daarom naar huis brengen.

Weer thuis

Om te voorkomen dat het wondje gaat bloeden, moet u het de eerste dagen na de ingreep rustig aan doen. Dat betekent:

- op de dag van uw ingreep uw 'aangeprikte' been zoveel mogelijk gestrekt houden;
- zo min mogelijk lopen;
- zo min mogelijk staan;
- zo min mogelijk traplopen. Als u toch trap moet lopen, zet dan eerst het goede been neer en trek vervolgens het aangeprikte been bij.

Vanaf de dag na uw behandeling mag u weer douchen. U mag drie dagen niet in bad. Ook mag u de eerste drie dagen niet autorijden of fietsen.

Uw dagelijkse activiteiten kunt u meestal op de derde dag na de ingreep weer oppakken. Stel alleen sporten en zware lichamelijke inspanning uit tot een week nadat u thuis bent gekomen. Wel kunt u vanaf de derde dag weer seks hebben. Dat is absoluut ongevaarlijk.

Na katheterisatie via de pols

Als de katheter in uw polsslagader is ingebracht, krijgt u een bandje om uw pols dat druk geeft op de wond. Deze druk wordt langzaam afgebouwd. Op de afdeling of op de holding maakt de verpleegkundige een hartfilmpje (ECG). Ook controleert zij regelmatig uw bloeddruk, hartslag en de insteekopening in uw pols.

U krijgt wat te eten en te drinken. Het is goed om meer dan normaal te drinken: u plast de contrastvloeistof dan sneller uit. U hoeft niet plat in bed te liggen en mag er vrij snel uit. U krijgt dan een mitella om de arm waar u bent geprikt. Gebruik deze arm die dag niet actief.

Het bandje om uw pols loopt langzaam helemaal leeg. Bij probleemloze genezing duurt dit ongeveer vier uur. Daarna wordt uw pols nog een keer gecontroleerd. Het bandje blijft (leeg) om uw pols. U mag het de volgende dag zelf verwijderen.

U mag tot 3 dagen na het onderzoek niet zelf autorijden. Laat u daarom naar huis brengen.

Weer thuis

Om te voorkomen dat het wondje gaat bloeden, moet u het de eerste dagen na de ingreep rustig aan doen. Dat betekent:

- Probeer uw arm aan de aangeprikte kant zoveel mogelijk te ontlasten. U hebt hiervoor in het ziekenhuis een mitella gekregen. Hou uw arm de eerste 24 uur nadat u uit het ziekenhuis komt zo veel mogelijk in de mitella. Het bandje of de pleister mag u de dag na de ingreep zelf van uw pols halen.
- Til geen zware dingen.
- Maak niet teveel bewegingen met uw arm.
- De eerste drie dagen mag u niet autorijden of fietsen.
- Vermijd de eerste twee tot drie dagen ook: handen schudden, huishoudelijk werk en steunen op de pols.
- Ga de eerste drie dagen niet in bad. Wel mag u vanaf de dag na uw behandeling weer douchen.

Uw dagelijkse activiteiten kunt u meestal op de derde dag na de ingreep weer oppakken. Stel alleen sporten en zware lichamelijke inspanning uit tot een week na de ingreep. Wel kunt u vanaf de derde dag weer seks hebben. Dat is absoluut ongevaarlijk.

Let op
Soms ontstaat na de ingreep een nabloeding. U mag daarom direct na de ingreep niet alleen thuis zijn. Als u wel alleen bent, blijft u na de ingreep een nachtje in het ziekenhuis. Dit geldt zowel voor een katheterisatie via de pols als via de lies.

Wanneer een arts waarschuwen?

Uw lies of pols kan wat dik en blauw zijn. Daarover hoeft u zich geen zorgen te maken. Ook kunnen er een paar druppels bloed lekken uit de plek waar u bent geprikt. Ook dit is onschuldig.

Bel **onmiddellijk** uw huisarts, de dienstdoende cardioloog van het ziekenhuis of 112 als:

- Er bloed uit de wond pompt of golft. Dat kan betekenen dat u een slagaderlijke bloeding hebt. Raak niet in paniek, maar druk met uw vingers de slagader dicht of laat dit doen door een huisgenoot.
- U plotseling een grote, blauwe zwelling in uw pols of lies krijgt.
- U plotseling erge pijn krijgt in uw lies of pols.

Als u pijn op uw borst krijgt, bel dan naar uw huisarts, uw cardioloog of de dienstdoende cardioloog van het ziekenhuis.

De uitslag van het onderzoek

De gegevens die uit het onderzoek naar voren komen, worden bestudeerd door het hartteam, waarin cardiologen en hartchirurgen zitten. Meestal krijgt u na twee weken van uw cardioloog de uitslag te horen op de poli. Daarvoor is een afspraak met u gemaakt.

St. Antonius Ziekenhuis

Telefoon 088 - 320 30 00
voorlichting@antoniusziekenhuis.nl
www.antoniusziekenhuis.nl

Spoedeisende Hulp

088 - 320 33 00

Cardiologie

088 - 320 11 00

Locaties St. Antonius Ziekenhuis

Nieuwegein

Koekoekslaan 1

Utrecht Oudenrijn

Van Heuven Goedhartlaan 1

Utrecht Overvecht

Paranadreef 2

Utrecht Veldhuizen (Kaakchirurgie)

Van Lawick van Pabstlaan 12
De Meern

Utrecht Vleuterweide

Utrechtse Heuvelrug 130-132
Vleuten

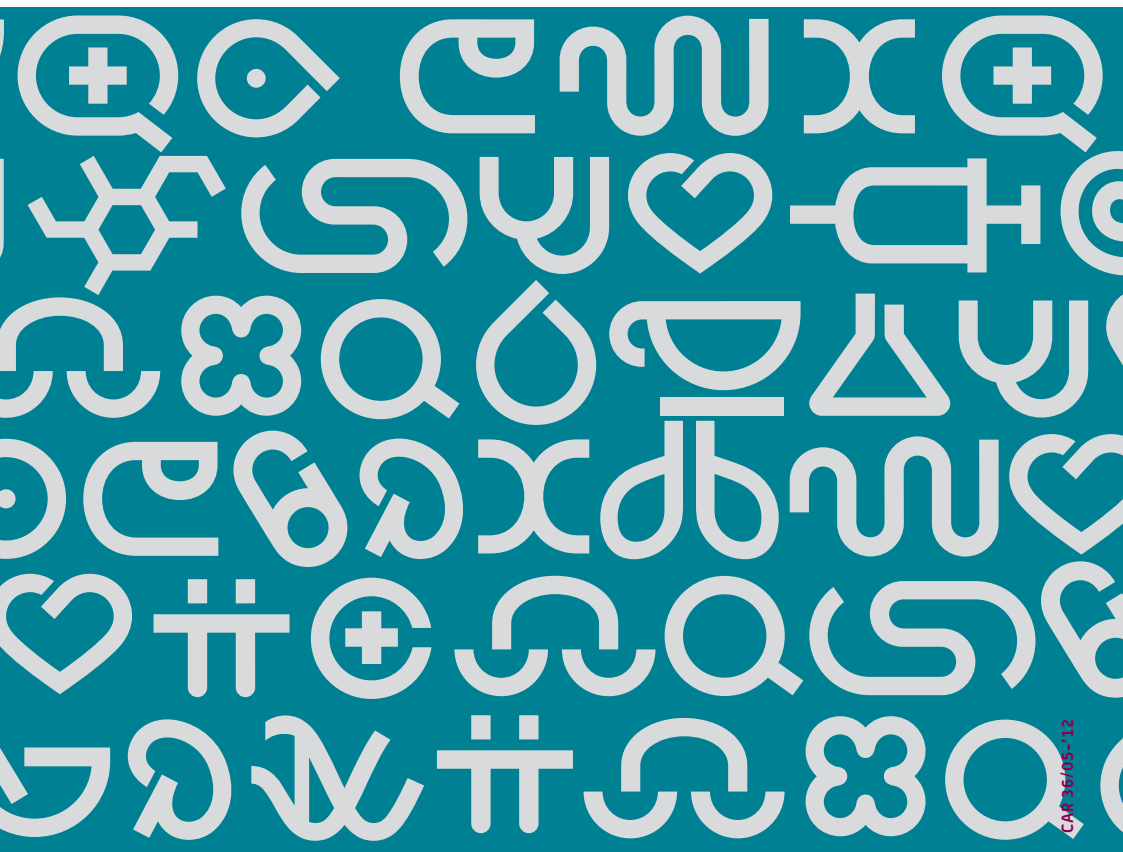
Houten

Hollandsspoor 5

Meer weten?

Ga naar www.antoniusziekenhuis.nl

Dit is een uitgave
van St. Antonius Ziekenhuis

CAAR 36105-12

ZIEKENHUIS
RESEARCH & DEVELOPMENT
ACADEMIE

ST ANTONIUS

